

Robert Vannoy , Kutoka Uhamishoni, Hotuba 10A

1 Samweli 1-14, Samweli na Ufalme

Mapitio

V. Vitabu vya Samweli A. Muundo na Maoni ya Jumla kuhusu Jina B. Maendeleo Muhimu katika Historia ya Ukombozi C. Maisha ya Samweli 1. Ukoo na Ujana a. Kuzaliwa kwa Samweli – 1 Samweli 1:1-28

Nilikupa kijitabu wiki iliyopita kuhusu nambari ya Kirumi V., "Vitabu vya Samweli." VA ni "Muundo wa jumla na maoni kuhusu jina" na B. ni "Maendeleo Muhimu katika historia ya ukombozi." Tulimaliza kipindi chetu wiki iliyopita, tulipokuwa tukiangalia maendeleo hayo katika historia ya ukombozi tunayopata katika kitabu cha Samweli. Kwa hivyo tutaanza jioni hii na VC, "Maisha ya Samweli." 1. chini ya hiyo ni "Uzazi na ujana." Nina mambo machache madogo hapa ambayo hayako kwenye muhtasari wako, lakini a. chini ya 1. ni "Kuzaliwa kwa Samweli katika 1:1-28."

Katika sura ya kwanza ya 1 Samweli, ulisoma hadithi ya mke tasa wa mwanamume aliyeitwa Elkana ambaye alimwomba Bwana mtoto na akaahidi kwamba ikiwa Bwana angempa mtoto huyo, angemtoa mtoto huyo kwa utumishi wa Bwana. Ulisoma katika mstari wa 2 kwamba Elkana alikuwa na wake wawili: mmoja aliitwa Hana, mwingine Penina. Penina alikuwa na watoto lakini Hana hakuwa nao. Ulisoma katika mstari wa 5 sababu ya kutokuwa na wake. Katika 5b ulisoma, "Bwana alikuwa amefunga tumbo lake." Kwa kweli unapata marudio ya kauli hiyo katika 6a: "...kwa sababu Bwana alikuwa amefunga tumbo lake, mpinzani wake"—huyo ni mke mwingine wa Elkana Penina—"aliendelea kumchokoza ili kumkasirisha, na hili liliendelea mwaka baada ya mwaka." Kwa hivyo unaweza kufikiria hali mbaya ambayo Hana aliishi. Kwa hiyo akamwomba Bwana apate mtoto, na katika mstari wa 11 akaweka nadhiri, akisema, "Ee BWANA Mwenyezi, kama utayaona mateso ya mtumishi wako na kunikumbuka, wala usinisahau mtumishi wako na kumpa mwana, ndipo mimi nitakapompa BWANA siku zote za maisha yake, wala wembe hautatumika kichwani mwake kamwe."

Unaendelea mbele kidogo katika sura hiyo na unasoma katika 19b , " Elkana akalala na mkewe Hana, BWANA akamkumbuka. Basi, baada ya muda, Hana akachukua mimba,

akazaa mwana. Akamwita jina lake Samweli .”

1) Umuhimu wa Samweli Kwa hivyo hii ndiyo hadithi ya kuzaliwa kwa Samweli. Samweli, bila shaka, anakuwa mtu maarufu kuanzia hapa na kuendelea katika masimulizi ya Samweli. Yeye ndiye ambaye Bwana alimwinua ili kuanzisha ufalme katika Israeli, kwanza akamtia mafuta Sauli mfalme wa kwanza wa Israeli na kisha akamtia mafuta Daudi kuwa wa pili. Nataka tu kusema maneno machache zaidi kuhusu Samweli na umuhimu wake. Yeye ndiye wa mwisho na mkuu wa majaji. Katika 7:15 unasoma, “Samweli akawa mwamuzi juu ya Israeli siku zote za maisha yake.” Nadhani kwa kawaida tunamfikiria Samweli kama nabii badala ya mwamuzi, lakini aliunganisha kazi hizo zote mbili—nabii na kiongozi wa kiraia, au mwamuzi—na akafanya kazi zote mbili vizuri. Unapoangalia kitabu cha Matendo, kuna marejeleo ya muda mfupi kwa Samweli katika 13:20, ambayo yanasema, “Baada ya hayo Mungu akawapa waamuzi, hata wakati wa nabii Samweli.” Inatoa wasifu wa kipindi hiki cha historia ya Israeli, na bila shaka una wahusika sita wakuu na sita wadogo ambao wametajwa katika kitabu cha Waamuzi. Na sasa kipindi hicho cha waamuzi kinaingiliana na sura za mwanzo katika kitabu cha Samweli.

Pia alikuwa kile unachoweza kumwita wa kwanza katika mstari wa manabii. Tulizungumzia kuhusu mpangilio huo wa kinabii katika Kumbukumbu la Torati 18 ambapo Bwana alisema kwamba “angemwinulia nabii kama Musa,” na hilo linaonekana kuwa ni marejeleo ya njia ya ufunuo wa kimungu kwa Israeli baada ya kifo cha Musa. Kulikuwa na mstari wa manabii. Angalia Matendo 3:24: “Hakika manabii wote tangu Samweli na kuendelea, wote walionena, wametabiri siku hizi.” Kwa hivyo, baada ya Musa, inaonekana kama Samweli anasimama mbele ya au katika nafasi ya kwanza ya harakati hiyo ya kinabii katika kipindi cha Agano la Kale.

Inaonekana kama Samweli alichukuliwa kuwa mtu muhimu sana katika kipindi cha Agano la Kale. Nadhani watu wengi leo wanapowafikiria wahusika wakuu wa Agano la Kale, kwa kawaida ungemfikiria Ibrahimu, bila shaka ungemfikiria Musa, na labda ungemfikiria Daudi, na labda Isaya. Lakini angalia Yeria 15:1. Yeria anasema:

“Bwana aliniambia hata kama Musa na Samweli wangesimama mbele yangu, moyo wangu haungewahurumia watu hao.” Samweli anatajwa sana kuwa sawa na Musa. Nadhani sababu ya hilo ni kwamba Musa na Samweli waliwaomba watu wa Mungu. Kumbuka, Musa aliomba baada ya tukio hilo la ndama wa dhahabu. Samweli pia aliomba. Tutaangalia hilo katika sura ya 7 tutakapofika hapo, ambapo Bwana aliwakomboa Waisraeli kutoka kwa Wafilisti kutokana na maombezi ya Samweli. Kwa hivyo Musa na Samweli wanazungumziwa pamoja katika sentensi moja kwa kiwango sawa, kwa hivyo hakika ni watu muhimu.

2) Tangazo la Kuzaliwa Hebu turudi kwenye sura ya 1 ambapo kuzaliwa kwake kunatangazwa. Unaona tofauti katika sura kati ya wanawake wawili. Penina ni mtulivu na mwenye kiburi anapomsifu Hana. Hana anateseka na kupondwa na hali hiyo. Huu ni utofautishaji wa kwanza kati ya tofauti nyingi utakazozipata unapoendelea zaidi katika vitabu vya Samweli. Katika sura chache zijazo tutamwona Samweli akikua kama mtu mcha Mungu, tofauti na wana waovu wa Eli kuhani mkuu. Kwa hivyo tunapata tofauti si tu kati ya Penina na Hana, bali pia kati ya wana wa Eli na Samweli. Kisha tunapata tofauti kati ya Sauli na Daudi, na tofauti kati ya Sauli na Yonathani. Tunapata tofauti kati ya binti wa Sauli Mikali na Abigaili ambao Daudi alioa baadaye. Kwa hivyo kitabu kina sifa ya tofauti nyingi za aina hiyo.

Katika hali hii hata kabla ya kuzaliwa kwake, Samweli anaendana na upande wa haki na uchamungu kupitia mama yake aliyeonewa lakini mcha Mungu. Unapata picha hiyo hapa katika mistari ya 1-28. Kwa hivyo hiyo ni a., "Kuzaliwa kwa Samweli."

b. Wimbo wa Hana - 1 Samweli 2:1-10 b. ni "wimbo wa Hana," ambao uko katika 1 Samweli 2:1-10. Baada ya kuzaliwa kwa Samweli, Hana alimchukua Samweli, kama unavyoona katika mistari ya 27 na 28 ya sura ya 1, na anasema, "' Nilimwomba mtoto huyu, na BWANA amenipa nilichomwomba. Kwa hivyo sasa ninampa BWANA. Kwa maisha yake yote atapewa BWANA.' Naye akamwabudu BWANA huko." Alimpeleka kwa Kuhani Mkuu Eli huko Shilo ambapo maskani na Sanduku vilikuwa, na akampa kwa

BWANA.

Ukiwa na ombi au wimbo wa Hana katika 1 Samweli 2:1-10. Ni shairi la ajabu. Ni mojawapo ya maombi makubwa ya sifa na shukrani kwa Mungu, ambayo unaweza kuyapata katika Maandiko yote. Ulinganisho mara nyingi umechorwa kati ya mada za msingi za wimbo wa Hana na ule wa Maria katika Magnificat *katika* Luka 1:46-55; kuna kufanana fulani. Unaona jinsi wimbo unavyoanza katika mstari wa 1 na uthibitisho wa Hana wa jinsi Bwana alivyombariki sana. Anasema, " Moyo wangu unamfurahia BWANA; pembe yangu imeinuliwa juu katika BWANA; Kinywa changu kinajivunia adui zangu, kwa maana nafurahia ukombozi wako." Kuna mabadiliko ya bahati ambayo yamemjia katika jibu la ombi lake. Mungu amefanya kitendo kikubwa kwa kumpa mwana. Lakini nadhani unachokipata katika mstari wa 2 ni kwamba chanzo halisi cha furaha yake si faida ya kibinafsi tu, bali ni Mungu mwenyewe. Hana anaona ukombozi wake mwenyewe kama kitu kinachomtukuza Bwana na kumwezesha kumtukuza Mungu kwa neema yake kama jibu kwa adui zake. Tazama mstari wa 2. Hana anamzungumzia Mungu kwa maelezo ya kina kuhusu ukuu wa Mungu. Yeye ndiye aliye mtakatifu kabisa; hakuna mtakatifu kama Bwana. Yeye ni wa kipekee kabisa; hakuna mwingine ila yeye. Yeye ni mwenye nguvu nyingi, hakuna Mwamba kama Mungu wetu. Kwa hivyo Hana anaelewa kwamba Yahweh pekee ndiye Mungu; ndiye ambaye watu wa Mungu wanaweza kupata nguvu, kimbilio na ulinzi ndani yake.

Katika mistari hiyo mitatu ya kwanza, nadhani Hana anaona uzoefu wake wa ukombozi kama mfano wa jinsi Mungu anavyofanya kazi katika ulimwengu mkubwa wa watu na mataifa. Anafurahia ukombozi wake na kisha anamtukuza Mungu katika mstari wa 2. Kisha katika mstari wa 3 anasema, " Msiendeleo kusema kwa kiburi hivyo wala kinywa chenu kisiseme kiburi cha namna hiyo, kwa maana BWANA ni Mungu ajuaye, na matendo hupimwa na yeye ." Atawajibisha kila mtu kwa hukumu ya haki kwa kila kitu wanachosema na kufanya.

Kinachofuata katika sura ya 2 mistari ya 4-9 ni mfululizo wa tofauti saba zinazoonyesha jinsi Mungu anavyofanya kazi kwa uadilifu katika ulimwengu mkubwa wa wanadamu na mataifa. Angalia katika mstari wa 4: " Pinde za mashujaa zimevunjika,

lakini wale waliojikwaa wamejihami kwa nguvu. ” Wenye nguvu hushushwa, lakini wale walio dhaifu huinuliwa—unapata aina hiyo ya mabadiliko. Hiyo ndiyo inafuata kutoka mstari wa 4 hadi mstari wa 9. Sitasoma yote, lakini angalia mstari wa saba : “ BWANA hutuma umaskini na utajiri; hunyenyekeza na kuinua. Huwainua maskini kutoka mavumbini na kuwainua wahitaji kutoka kwenye lundo la majivu; huwaweka pamoja na wakuu na kuwafanya warithi kiti cha enzi cha heshima, ” na kadhalika. Kwa hivyo unapata wazo hili la tofauti na mabadiliko. Kama nilivyosema tayari, una tofauti katika sura ya kwanza na Penina na Hana, na kisha unapata tofauti na wana wa Eli na Samweli, na baadaye tofauti kati ya Sauli na Daudi. Hiyo ni, kama unavyoweza kusema, tayari imetarajiwa na wimbo huu wa Hana.

Mstari wa mwisho wa wimbo katika 2:10 unasema, “ Mtu hashindi kwa nguvu; bali wapingao BWANA watafunjika moyo; atawangurumia kutoka mbinguni; BWANA atahukumu miisho ya dunia; atampa mfalme wake nguvu, na kuitukuza pembe ya masihi wake. ” Tazama kwamba 10b inazungumzia mfalme na mpakwa mafuta. Hana tayari anatarajia, ningesema kinabii, kuinuka kwa ufalme katika Israeli. Kwa hivyo huo ni wimbo wa Hana katika 2:1-10.

c. Hukumu Itakayokuja Juu ya Nyumba ya Eli - 1 Samweli 2:11-36 c. chini ya 1. ni "Hukumu Itakayokuja Juu ya Nyumba ya Eli katika 1 Samweli 2:11-36." Elkana alienda nyumbani Rama, na mvulana huyo alimhudumia Bwana chini ya Eli kuhani. Samweli anakaa Shilo. Kisha mstari wa 12 unasema kwamba wana wa Eli walikuwa watu waovu ambao hawakumjali Bwana. Mazoea yao maovu yanaelezwa katika mistari michache inayofuata. Kisha unapata tofauti hii inayotolewa kati ya Samweli na wana wa Eli. Angalia mstari wa 17: " Dhambi hii ya vijana [wana wa Eli] ilikuwa kubwa sana machoni pa BWANA, kwa maana walikuwa wakiidharau sadaka ya BWANA ." Kwa Kiingereza hapo imetafsiriwa "kubwa sana"; kwa Kiebrania hapo ni *gadol* , "kubwa." Ukishuka hadi 21b unapata neno lile lile *gadol* , wakati huu wa Samweli: “Wakati huo mvulana Samweli alikua mbele za Bwana.” Hilo “alikua” ni *gadol*— “akawa mkuu” mbele za Bwana. Kwa hivyo unaona, wana wa Eli ni wakubwa katika dhambi lakini Samweli

anakuwa mkuu mbele za Bwana.

Katika 2:18-21 una maelezo ya nyumba ya Elkana , Hana, na Samweli iliyokuwa ya kimungu, ambayo ni chanya kabisa. “ Lakini Samweli alikuwa akihudumu mbele za BWANA, mvulana aliyevaa naivera ya kitani. Kila mwaka mama yake alimtengenezea joho dogo na kumpelekea alipopanda na mumewe kutoa dhabihu ya kila mwaka. Eli angambariki Elkana na mkewe, akisema, “BWANA na akupe watoto kwa mwanamke huyu wachukue mahali pa yule aliyemwomba na kumpa BWANA.” Kisha wangerudi nyumbani. BWANA akamfadhili Hana; akapata mimba, akazaa wana watatu na binti wawili. Wakati huo huo, mvulana Samweli alikua mbele za BWANA .” Kwa hivyo unaona nyumba hii ya kimungu katika 2:18-21.

Lakini hilo linapingana na nyumba ya Eli, na una maelezo ya hilo katika 2:12-17 na katika 22-25. Katika mistari ya 12-17 una maelezo ya matendo maovu ya wana wa Eli, na katika mistari ya 22-25 maelezo hayo yanaendelea. Unasoma katika mistari wa 22: “ Basi Eli, ambaye alikuwa mzee sana, alisikia kuhusu mambo yote ambayo wanawe walikuwa wakiwafanyia Israeli wote na jinsi walivyolala na wanawake waliokuwa wakihudumu mlangoni pa Hema la Kukutania.” Aliwakemea , lakini walipuuza karipio la baba yao. Sasa una familia hizi mbili zilizopingana: Eli na uovu wa wanawe kwa upande mmoja, na nyumba ya kimungu ya Elkanh na Hana na Samweli kwa upande mwingine.

Tofauti hii inaangaziwa na maoni manne chanya yaliyotolewa na mwandishi kuhusu mvulana mdogo Samweli ambayo yametawanyika katika sura nzima. Angalia katika 2:11, ya kwanza: “Mvulana huyo alihudumu mbele za Bwana chini ya Eli kuhani.” 2:18, ya pili: “Lakini Samweli alikuwa akihudumu mbele za Bwana, mvulana aliyevaa kitani cha kitani.” 2:21b, ya tatu: “Wakati huo mvulana Samweli alikua mbele za Bwana.” Na 2:26, ya nne: “Na mvulana Samweli akaendelea kukua, akapendezwa na Bwana na watu.” Kwa hivyo hii ni sura ya tofauti: Samweli, akitoka katika nyumba ya kimungu, alimtumikia Bwana; na hiyo inatofautishwa na nyumba ya Eli.

Kama nilivyosema, hukumu itawajia nyumba ya Eli. Katika 2:27 na baadaye, mtu wa Mungu alimjia Eli na kumwambia, “Bwana asema hivi.” Anamkemea kwa mwenendo wa nyumba yake na kisha anamwambia kwamba nyumba yake haitaendelea kuchukua

nafasi ya kuhani mkuu wa Israeli. Sitachukua muda kujadili hilo. Hiyo ni c., “Hukumu itawajia nyumba ya Eli.”

d. Wito wa Samweli – 1 Samweli 3

d. ni sura ya 3, na hiyo ni “Wito wa Samweli.” Samweli alipokuwa akifanya kazi na Eli kwenye maskani na kukua na kuwa kijana, Bwana alimtokea na kumwita. Unaona katika sura ya 3 kwamba mstari wa kwanza unatoa picha ya wakati huo: “ Mvulana Samweli alihudumu mbele za BWANA chini ya Eli. Siku hizo neno la BWANA lilikuwa adimu; hapakuwa na maono mengi .” Kumbuka, uko katika kipindi cha waamuzi. Huu ni kipindi cha giza, na neno la BWANA lilikuwa adimu.

Kisha usiku mmoja Bwana anakuja na kuzungumza na Samweli. Nina uhakika unaifahamu hadithi hii. Bwana anamwita, na Samweli anafikiri ni Eli anayeita. Anamwambia, “Mimi hapa, umeniita?” na Eli anasema, “Hapana, sikukuita.” Hilo linaendelea mara kadhaa. Angalia sura ya 3, mstari wa 6: “ Tena BWANA akaita, ‘Samweli!’ Samweli akaondoka, akaenda kwa Eli, akasema, ‘Mimi hapa; umeniita.’ ‘Mwanangu,’ Eli akasema, ‘Sikukuita; rudi ukalale.’” Mstari wa 8, “ BWANA akamwita Samweli mara ya tatu, naye Samweli akaondoka, akaenda kwa Eli, akasema, ‘Niko hapa; umeniita.’ Ndipo Eli akatambua ya kuwa BWANA alikuwa akimwita yule kijana . Kwa hiyo Eli akamwambia Samweli, ‘Nenda, kalale. Akikuita, sema, ‘Nena Bwana, kwa maana mtumishi wako anasikiliza.’ Basi Samweli akaenda akalala mahali pake, naye Bwana akaja, akasema.”

Alichomwambia Samweli kilikuwa sawa na kile mtu huyo wa Mungu alichomwambia Eli hapo awali, kwamba hukumu itawajia nyumba ya Eli. Mstari wa 11, “ BWANA akamwambia Samweli, Tazama, nitafanya jambo katika Israeli litakalofanya masikio ya kila mtu atakayesikia habari zake yawashe. Wakati huo nitamtimia Eli kila kitu nilichosema dhidi ya jamaa yake tangu mwanzo hadi mwisho . ” Mstari wa 14b, “Hakika hatia ya nyumba ya Eli haitafidiwa kamwe kwa dhabihu wala kwa sadaka.” Kwa hivyo huo ndio ujumbe ambao Bwana anampa Samweli. Siku iliyofuata Eli anamwuliza Bwana alisema nini. Samweli anasita kumwambia, unaweza kufikiria. Lakini Eli

anasema katika mstari wa 17, “Usinifiche.” Mstari wa 18, “Samweli alimwambia kila kitu, bila kuficha chochote. Eli alisema, ‘Yeye ndiye BWANA; na afanye yaliyo mema machoni pake.’” Kwa hivyo huu ndio wito wa Samweli kuwa nabii.

Kuna kauli ya kuvutia katika mstari wa 7. Katikati ya mfuatano huo wa Bwana akiwaita Samweli na Samweli wakidhani ni Eli, bila kutambua ni Bwana anayezungumza, mstari wa 7 unasema, “Sasa Samweli alikuwa bado hajamjua Bwana.” Unajiuliza, hiyo ina maana gani? Alilelewa katika nyumba hii ya kimungu; alikuwa akimtumikia Bwana kwenye maskani chini ya Eli kuhani. Kwa nini ingesema kwamba bado hamjui Bwana? Nadhani maelezo ya 7a yanapatikana katika 7b. Mstari wa 7b unasema, “Neno la Bwana lilikuwa bado halijafunuliwa.” Uzoefu huu wa kupokea ufunuo wa kimungu ulikuwa kitu kipya kwa Samweli. Hakumjua Bwana kwa maana hiyo; huu ulikuwa uzoefu mpya. Sasa, Bwana anatoa neno lake kwa Israeli, mwanzoni hapa kupitia Eli lakini baadaye kwa Israeli wote kupitia Samweli. Kwa hivyo unapofika mwisho wa sura, unasoma katika mstari wa 19 kitu kinachotofautiana sana na 3:1, ambapo inasema “Neno la Bwana lilikuwa adimu; hakukuwa na maono mengi.” Umesoma katika mstari wa 19, “ BWANA alikuwa pamoja na Samweli alipokuwa akikua, wala hakuacha neno lake lo lote lianguke chini .” Kwa maneno mengine, Samweli alipozungumza, watu walielewa kwamba alichosema kingeweza kuaminiwa. Maneno yake yalikuwa ya kutegemewa.

Kwa hivyo mstari wa 20 unasema, “Kuanzia Dani hadi Beersheba Samweli alitambuliwa na kuthibitishwa kama nabii wa Bwana.” Hapa kuna msemaji wa Mungu; hapa kuna mtu anayewaambia watu wa Israeli neno la Mungu. Kwa hivyo hiyo ni sura ya 3.

2. Hasara na Kurudi kwa Sanduku Baadaye – 1 Samweli 4:1-6:21 Hiyo inatuleta kwenye 2. kwenye muhtasari wako chini ya C., ambayo ni “Hasara na kurudi kwa Sanduku baadae: 1 Samweli 4:1-6:21.” Sura ya 4-6 ni aina ya hadithi iliyojikita kwenye mabano kuhusu Sanduku na kutekwa kwake na Wafilisti. Unasoma kuhusu kuzaliwa kwa Samweli, kupelekwa kwake Shilo na kisha kuitwa kuwa nabii katika sura hizo tatu za

kwanza. Katika sura ya 4-6 una simulizi la Sanduku. Unapofika kwenye sura ya 7, Samweli anarudi kwenye tukio, lakini kuna kipindi hapa kuhusu Sanduku na kutekwa kwake ambapo Samweli hana jukumu.

Kwa hivyo katika sura ya 4 unasoma kuhusu Israeli wakitoka kupigana na Wafilisti, nao wakashindwa vitani. Unasoma katika mstari wa 2b, “Wafilisti walipanga majeshi yao ili kukabiliana na Israeli, na vita vilipokuwa vikienea, Israeli walishindwa na Wafilisti, ambao waliwaua wapatao 4,000 kati yao kwenye uwanja wa vita .” Hili liliwashangaza viongozi wa Israeli; wazee wanauliza katika mstari wa 3, “Kwa nini Bwana alitushinda leo mbele ya Wafilisti?” Nadhani walichopaswa kutambua ni kwamba labda hawakuwa wakimtumaini Bwana au kutembea katika njia yake kwa jinsi walivyopaswa. Inaonekana kwangu walipaswa kujiuliza kuhusu hilo, lakini hawafanyi hivyo. Wanachoamua kufanya kiko katika mstari wa 3b. Wanasema, “Na tulete sanduku la agano la Bwana kutoka Shilo, ili liende pamoja nasi na kutuokoa kutoka mikononi mwa adui zetu.” Walifikiri kwamba walichohitaji kufanya ni kubeba sanduku la agano vitani nao na hilo lingewahakikishia ushindi. Kisha sanduku linakuwa mada kuu ya sura hii.

Sanduku limetajwa kwa majina mbalimbali mara kumi na mbili katika sura ya 4. Katika mstari wa 4 limeelezewa kama kiti cha enzi cha Bwana Mwenyezi: “Watu walipeleka kiti cha enzi Shilo. Walileta sanduku la agano la Bwana Mwenyezi ambaye alikuwa ameketi kati ya makerubi wakati huo.” Kumbuka tulizungumzia hapo awali kwamba Yahweh alikuwa mfalme wa Israeli na kwamba alikuwa ameketi juu ya Sanduku; kilikuwa kiti chake cha enzi.

Sura ya 4 mstari wa 4b unasema kwamba wana wawili wa Eli, Hofni na Finehasi, walikuwa pale pamoja na Sanduku la Agano la Mungu. Sasa hiyo ni ishara ya kutisha katika sura hii. Bwana tayari ametangaza hukumu juu ya nyumba ya Eli na juu ya Hofni na Finehasi, na kusema kwamba hao wawili watakufa siku moja. Sasa Hofni na Finehasi ndio watakaobeba Sanduku vitani. Nao wanafanya hivyo, na unasoma katika mstari wa 5, “Sanduku la agano la BWANA lilipofika kambini, Israeli wote walipiga kelele kubwa sana hata ardhi ikatetemeka.” Wafilisti waliposikia, waliogopa mwanzoni. Kama

inavyosema hapo katika mstari wa 7, “Wafilisti waliogopa. ‘Mungu ameingia kambini,’ wakasema. ‘Tuko katika shida! Hakuna kitu kama hiki kilichotokea hapo awali. Ole wetu! Ni nani atakayetuokoa na mikono ya miungu hii mikuu? Ni miungu iliyowapiga Wamisri kwa mapigo ya kila aina jangwani.’” Lakini walijipa ujasiri licha ya hilo. Ulisoma katika mstari wa 10 kwamba walipigana na Waisraeli wakashindwa tena. Lakini mbaya zaidi kuliko kushindwa, ulisoma katika mstari wa 11, “Sanduku la Mungu lilitakwa, na wana wawili wa Eli, Hofni na Finehasi, wakafa.”

Sasa inaonekana kwamba kile ambacho Israeli walikuwa wakifanya vibaya hapa ni pale waliposhindwa mwanzoni, badala ya kujiangalia ndani yao wenyewe na kuuliza maswali kuhusu kama walikuwa waaminifu kwa Bwana au la, waliamua kuchukua Sanduku kama hirizi au hirizi ambayo kwa namna fulani ingewaletea ushindi au bahati nzuri kichawi. Nadhani wazo lilikuwa kwamba ukibadilisha ishara ya uwepo wa Mungu kwa kuipeleka vitani, unaweza kumlazimisha Bwana kuleta ushindi. Hilo ni wazo la kipagani, si wazo la kibiblia. Nadhani walichosahau ni kwamba Sanduku lilikuwa ishara ya uwepo wa Mungu katika muktadha wa agano. Agano linapovunjwa, Sanduku halina umuhimu wowote. Huwezi kulazimisha uwepo wa Mungu kwa kubeba sanduku hili vitani tu.

Lakini wanafanya hivyo, na Sanduku linatekwa. Usemi "Sanduku la Mungu limetekwa" hutokea mara tano katika mstari wa 11 na unaofuata. Hilo linakuwa jambo ambalo karibu halifikiriki. Unaona katika mstari wa 11, "Sanduku la Mungu limetekwa," katika mstari wa 17 "Sanduku la Mungu limetekwa," katika mstari wa 19 "Sanduku la Mungu limetekwa." Katika mstari wa 21, inasema kuhusu mke wa Finehasi aliyemzaa, "Alimwita mtoto huyo Ikabodi, akisema, 'Utukufu wa Bwana umeondoka katika Israeli kwa sababu ya kutekwa kwa Sanduku la Mungu.'" Kisha katika mstari wa 22 anasema, "Sanduku la Mungu limetekwa." Kwa hivyo Israeli walidhani wangeweza kumlazimisha Bwana awape ushindi juu ya Wafilisti kwa kubeba Sanduku, lakini waligundua kuwa walikuwa wamekosea sana.

Wafilisti Jibu kwa Sanduku Lililotekwa - Hekalu la Dagoni Lakini hebu tuharakishe

hadi sura ya tano na sita. Wafilisti wanafikiri hili kama ushindi mkubwa—hawajawashinda tu Waisraeli, bali pia waliteka Sanduku. Wanafanya nini? Mstari wa 2, wanaipeleka kwenye hekalu la Dagoni na kuiweka kando ya Dagoni, mungu wa Wafilisti. Wazo hilo wakati huo lilikuwa maarufu sana katika ulimwengu wa kale kwamba ukishinda vita, mungu wako alikuwa na nguvu kuliko mungu wa watu uliowashinda. Bila shaka walihitimisha kwamba mungu wa Wafilisti Dagoni alikuwa na nguvu zaidi kuliko Yahweh, ambaye walikuwa wamemteka Sanduku lake.

Waliiweka katika hekalu la Dagoni. Lakini unasoma katika mstari wa 3 kwamba wanapoamka siku iliyofuata, Dagoni alikuwa ameanguka kifudifudi karibu na Sanduku la Bwana. Ni kama vile anainama kwa Yahweh. Kwa hiyo wanafanya nini? Wanamchukua mungu wao—karibu ni mcheshi. Wanamtegemeza na kumsimamisha tena. Asubuhi iliyofuata, jambo lile lile lilitokea. Ameanguka kifudifudi chini, lakini wakati huu kichwa chake na mikono yake ilikuwa imevunjika. Kwa hivyo huyu hapa mungu asiye na kichwa na hana mikono. Mungu asiye na nguvu—hana kichwa cha kufikiria, hana mikono ya kufanya chochote. Kisha kinachoendelea katika sehemu iliyobaki ya sura hiyo ni mchezo wa kuvutia wa maneno ambapo “mkono wa Bwana” unalinganishwa na “mkono wa Dagoni” kwa sababu mkono huo wa Dagoni umevunjika. Lakini angalia mstari wa 6: “Mkono wa Bwana ulikuwa mzito juu ya watu wa Ashdodi na maeneo ya jirani; akawaletea uharibifu na kuwapiga kwa uvimbe.” Inaposema, “Mkono wa Bwana ulikuwa mzito,” ni mchezo maradufu kwa maneno; si tu kwamba mikono ya Dagoni ilivunjika, bali mkono wa Bwana ulikuwa mzito. “Mzito” ni mzizi *uliopasuliwa*, kuwa mzito. Huo ni mzizi uleule, *chabod*, kama neno la “utukufu” wa Bwana ulioondoka kutoka Israeli wakati Sanduku lilipotekwa. Kwa hivyo kuna mchezo mwingi kwa maneno hapa. Mkono wa Bwana ulikuwa mzito, mstari wa 6; mstari wa 7 unatuambia kwamba watu wa Ashdodi walisema, “Sanduku la Mungu wa Israeli lisikae hapa pamoja nasi, kwa sababu mkono wake ni mzito juu yetu na juu ya Dagoni.” Kwa hivyo wanalihamisha hadi Gathi—hiyo ni katika mstari wa 8—lakini nini kitatokea? Mstari wa 9, “Walipolihamisha, mkono wa Bwana ulikuwa juu ya mji huo.” Kwa hivyo mkono wa Bwana una nguvu, nao wanalihamisha tena; katika mstari wa 10 wanalipeleka hadi

Ekroni . Watu wa Ekroni hawataki uhusiano wowote na Sanduku hili. Wanaomboleza, “Wameleta sanduku la Mungu wa Israeli kutuzunguka ili kutuua sisi na watu wetu.” Kwa hiyo wakawakusanya watawala wote wa Wafilisti na kusema, “Liondoeni sanduku, lirudi mahali pake, la sivyo litatuua sisi na watu wetu.” Kisha unasoma tena, “Mkono wa Mungu ulikuwa mzito sana juu ya mji.”

Kurudishwa kwa Sanduku Lakini hakuna kilichofanyika kwa miezi saba, kama unavyosoma katika 6:1. Kisha hatimaye wazo ni, “Afadhali turudishe sanduku hili katika nchi yake.” Makuhani na waaguzi waliitwa kwa ushauri wa jinsi ya kufanya hivyo. Walitoa ushauri gani? Makuhani hao bado hawajaamini kwamba ni nguvu ya Yahweh inayofanya mambo haya yote. Wanapendekeza kwamba hii inaweza kuwa bahati tu kwamba uvimbe huu wote unaibuka katika sehemu hizi zote ambapo Sanduku lilipo. Wanasema, “Tutafanya jaribio ili kujua.” Unapata hilo likielezwa katika sura ya 6, mstari wa 7: “ Sasa basi, tengezeni gari jipya la kukokotwa, pamoja na ng’ombe wawili waliozaa ambao hawajafungwa nira kamwe. Wafungeni ng’ombe kwenye gari, lakini wachukueni ndama zao na kuwafunga. Lichukueni sanduku la Bwana mkaliweke kwenye gari, na katika sanduku karibu nalo wekeni vile vitu vya dhahabu mtakavyomrudishia kama sadaka ya hatia. Liacheni liende, lakini endeleeni kuliangalia. Likipanda hadi eneo lake, kuelekea Beth-shemeshi, basi Bwana ametuletea maafa haya makubwa. Lakini lisipopanda, ndipo tutajua kwamba si mkono wake [huko, “mkono wake” tena] uliotupiga na kwamba limetupata kwa bahati.” Kwa hivyo uongozi wa kidini wa Wafilisti bado haukuwa na uhakika kwamba nguvu za Bwana zilikuwa zikifanya kazi. Wanapendekeza hili, wakifikiri kwamba hili ni jambo ambalo halitatokea kamwe. Lakini nini kitatokea? Walifanya hivyo—waliweka Sanduku kwenye gari, na unasoma katika mstari wa 12, “ Kisha ng’ombe wakapanda moja kwa moja kuelekea Beth Shemeshi, wakiendelea njiani na kulia njia yote; hawakugeuka kulia wala kushoto.” Hawa ni ng’ombe ambao hawajawahi kufungwa na wamezaa ndama na wanaelekea moja kwa moja hadi Beth Shemeshi huko Israeli.

Kwa hivyo nadhani kinachoendelea hapa katika sura ya 4 ni kwamba Yahweh

aliweka wazi kabisa kwamba hangedanganywa na Israeli. Huwezi kubeba tu sanduku kwenda vitani na hivyo kumlazimisha Mungu kuingilia kati kwa niaba yako. Lakini katika sura ya 5, Bwana hawaruhusu Wafilisti kuhitimisha kwamba ushindi wao ulionyesha ukuu wa Dagoni kuliko yeye mwenyewe. Wafilisti wanalazimika kutambua kwamba Mungu wa Israeli ana nguvu zaidi kuliko Dagoni. Kwa hivyo mkono mzito wa Yahweh, huo ndio mzizi *uliopasuka* , ulimpa utukufu— *chabod* —yeye mwenyewe katika matukio haya.

Kwa hivyo Sanduku linarudishwa katika sura ya 6 na kupelekwa Kiriath Yearim , na kisha baadaye hadi nyumbani kwa Abinadabu , ambapo ilikaa kwa miaka ishirini.

3. Ushindi wa Ebenezeri – 1 Samweli 7:1-14 Sawa, tuendelee hadi sura ya 7. Nataka kutoa maoni machache tu mafupi kuhusu sura hii. Hii ni miaka ishirini baadaye, unasoma katika mstari wa 2 wa sura ya 7. Hii ni 3. kwenye muhtasari wako, ambao ni “Ushindi wa Ebenezeri, sura ya 7:1-14.” Miaka ishirini baadaye Wafilisti bado wanawatishia Israeli. Samweli sasa anachukua uongozi, na katika mstari wa 3 angalia anachowaambia Israeli: “ Mkimrudia BWANA kwa mioyo yenu yote, basi iondoeni miungu ya kigeni na Maashtorethi , mkajitoe kwa BWANA na kumtumikia yeye peke yake, naye atawaokoa na mikono ya Wafilisti.” Waisraeli wanafanya hivyo; unaona katika mstari wa 6 kwamba walifunga na kukiri, “Tumemtenda BWANA dhambi.” Walipokuwa wakifanya hivyo, Wafilisti wanawashambulia na wanaogopa. Katika 7:8 wanamwambia Samweli, “Usiache kumlilia Bwana, Mungu wetu, kwa ajili yetu, ili atuokoe na mikono ya Wafilisti.” Samweli anatoa sadaka, anamwomba Bwana, naye Bwana anajibu. Unasoma katika mstari wa 10, “Bwana alinguruma kwa ngurumo kubwa juu ya Wafilisti, akawatia hofu kubwa, hata wakashindwa mbele ya Waisraeli.” Israeli ina ushindi mkubwa, tofauti kabisa na ule unaouona katika sura ya 4 walipokataa kutubu na kukiri na kutafuta msaada wa Bwana, na hivyo kupoteza Sanduku. Kwa hivyo nadhani sura ya 7 inaonyesha jinsi Israeli inavyoweza kupata usalama na kupata ushindi dhidi ya adui zake. Lazima afanye hivyo kwa kutembea katika njia ya agano na kumtafuta Bwana aingilie kati kwa niaba yake na kumlinda kutokana na adui zake kama alivyoahidi kufanya.

4. Samweli Aanzishwa Kama Kiongozi Katika Israeli

Tunafikia mwisho wa sura ya 7, mistari ya 15-17. Hiyo ni 4. kwenye muhtasari wako, “Samweli ameimarishwa kuwa kiongozi katika Israeli.” Unapata muhtasari wa maisha yake katika mistari wa 15-17 ambapo unasoma, “ Samweli akawa mwamuzi wa Israeli siku zote za maisha yake. Mwaka baada ya mwaka alizunguka kutoka Betheli hadi Gilgali hadi Mispa, akiwahukumu Israeli katika sehemu hizo zote. Lakini kila mara alirudi Rama, ambapo nyumba yake ilikuwa, na huko pia aliwahukumu Israeli. Akamjengea BWANA madhabahu huko.”

5. Kuanzishwa kwa Ufalme na Muendelezo wa Agano – 1 Samweli 8-12 Kwa hivyo hiyo inatuleta kwenye nambari 5. kwenye muhtasari wako, ambao ni “Kuanzishwa kwa ufalme na mwendelezo wa agano, 1 Samweli 8-12.” Nilikupa mwongozo kuhusu jambo hilo katika muhtasari wako. Nadhani sura za 8-12 katika 1 Samweli ni sura tano muhimu zaidi katika kitabu. Bila shaka 2 Samweli 7 pamoja na ahadi ya nasaba ya milele ya Daudi ni sura muhimu sana pia. Lakini sehemu hii ya Samweli inahusu kuinuka kwa ufalme katika Israeli, na kuanzishwa kwa ufalme kwa Israeli ni mabadiliko makubwa sana kwao. Ni urekebishaji upya wa theokrasi kutoka theokrasi ya moja kwa moja, ambapo Yahweh alikuwa mfalme wa kimungu, hadi theokrasi isiyo ya moja kwa moja, ambapo mfalme ni makamu wa rais wa Yahweh. Hilo linazua maswali mengi. Kwa hivyo nataka kutumia muda mwingi katika hili nanyi, na ndiyo maana nilikupa kijitabu. Nadhani hiyo itatusaidia kulishughulikia.

Ukiangalia kijitabu chako, 5. ni “Kuanzishwa kwa ufalme na mwendelezo wa agano katika 1 Samweli 8-12.” Hii inaelezea kuinuka kwa ufalme katika Israeli. Sehemu hii ya 1 Samweli imegawanywa katika sehemu ndogo tano na hizo ndizo zilizo kwenye skrini.

Katika 1 Samweli 8 una ombi hilo. Katika 1 Samweli 9:1-10:16 una hadithi ya Samweli akimpaka mafuta Sauli faraghani ili awe mfalme. Anafanya hivyo wakati Sauli alikuwa akitafuta ng'ombe wa baba yake waliopotea. Sauli anamwendea Samweli kwa

ushauri wa mtumishi wake, akiuliza ni wapi angeweza kupata ng'ombe waliopotea. Bwana alikuwa tayari amemwambia Samweli, “Mtu fulani atakuja kwako akikuuliza taarifa hiyo. Yeye ndiye niliyemchagua kuwa kiongozi wa Israeli; wewe utamtia mafuta.” Kwa hivyo hiyo iko katika 1 Samweli 9:1-10:16. Mgawanyiko wa sura hapa haupo katika sehemu zinazofaa kwa sababu hiyo ni sehemu ya simulizi—9:1-10:16.

Baada ya upako huo wa kibinafsi, kuna uteuzi wa hadharani wa Sauli utakaoendelea katika 1 Samweli 10:17-27, ambapo Samweli anawaita Israeli wote kwenye kusanyiko huko Mispā. Hapa Sauli anachaguliwa kwa kura kuwa mfalme. Kwa hivyo katika 10:17-27, Sauli anachaguliwa hadharani kwa kura huko Mispā. Hiyo ni simulizi tofauti.

1 Samweli 11:1-13 ni hadithi ya tishio kwa sehemu za kaskazini za Israeli na Waamoni. Sauli anakusanya jeshi na kwenda kupigana na Waamoni na anashinda. Kwa hivyo uchaguzi wa Sauli kuwa mfalme unathibitishwa na ushindi dhidi ya Waamoni, na hilo linapitia mstari wa 13 wa 1 Samweli 11.

Mstari wa 14 katika sura ya 11 hadi sura ya 12 unaelezea kile ambacho ningekiita sherehe ya upya wa agano iliyofanyika Gilgali, ambapo Sauli anaapishwa kuwa mfalme katika muktadha wa upya wa utii kwa Yahweh. Sauli anaapishwa katika sherehe ya upya wa agano iliyoitishwa na Samweli huko Gilgali. Rudi kwenye kitini chako : "Mara nyingi imedaiwa kwamba sehemu hii ya Samweli ina vyanzo vinavyoakisi mitazamo tofauti kuelekea ufalme. Sehemu ya 1, 3, na 5 zinasemekana kuwa vyanzo vya kuchelewa, visivyoaminika kihistoria, vya kupinga utawala wa kifalme ambavyo viliandikwa baada ya uzoefu mrefu na mbaya wa ufalme." Kwa maneno mengine, 1., ombi la mfalme katika sura ya 8; 3., uteuzi kwa kura huko Mizpa; na 5., sherehe huko Gilgali. Sehemu ya 2. na 4. zinasemekana kuandikwa mapema na zinasemekana kuwa vyanzo vya kuaminika zaidi vya kihistoria vya utetezi wa utawala wa kifalme. Zina mitazamo yenye matumaini na mazuri zaidi kuelekea ufalme. Huo ni uchambuzi wa kawaida wa fasihi wa sehemu hii ya 1 Samweli katika masomo ya kawaida ya kibiblia.

Lakini sidhani kama aina hiyo ya uchambuzi inafaa kwa uchunguzi wa karibu. Ni kweli kwamba sehemu ya 1, 3, na 5 zina kauli kali kuhusu dhambi ya Israeli na ombi la

mfalme, na kwa sababu hiyo unaweza kusema kwamba hiyo inaonyesha msimamo hasi kuelekea ufalme. Kama ingekuwa dhambi kuomba mfalme, hiyo ingekuwa aina fulani ya mtazamo hasi kuelekea ufalme. Lakini tatizo ni kwamba, si mara kwa mara huwa hasi katika sehemu ya 1, 3, na 5. Wakati huo huo, vifungu hivyo hivyo vinaweka wazi kwamba ni kusudi la Bwana kuwapa Israeli mfalme. Kwa hivyo unaweza kusema kwamba sehemu hiyo ni chanya kuhusiana na ufalme.

a. Ufalme Unawakilishwa Kama Mwenye Dhambi katika Simulizi 1, 3, na 5 Sasa hebu tuangalie baadhi ya kauli hizo ambapo ufalme unawakilishwa kama mwenye dhambi katika simulizi 1, 3, na 5. Katika sura ya 8:7b katika simulizi 1 unasoma, "Sikiliza yote ambayo watu wanakuambia; si wewe waliyemkataa, bali wamenikataa mimi kama mfalme wao ." Huyo ni Yahweh anazungumza wakati Israeli inaomba mfalme. Katika simulizi ya 3 katika 10:19 unasoma, “ Lakini sasa mmemkataa Mungu wenu, anayewaokoa katika misiba na shida zenu zote. Nanyi mlisema, ‘Hapana, weka mfalme juu yetu.’” Kwa hivyo tena ni kinyume: mmemkataa Mungu na kuomba kuweka mfalme juu yenu. Katika simulizi ya 5 katika 12:17, “ Je, si mavuno ya ngano sasa? Nitamwomba Bwana alete radi na mvua. Nanyi mtatambua ni jambo baya gani mlilofanya machoni pa Bwana mlipomwomba mfalme.” Katika mstari wa 19, “Watu wote wakamwambia Samweli, ‘Mwombeni Bwana, Mungu wenu, kwa ajili ya watumishi wako, ili tusife; kwa maana tumeongeza uovu wa kuomba mfalme katika dhambi zetu zote.’” Katika mstari wa 20, Samweli anasema, “‘Mmefanya uovu huu wote; lakini msimwache Bwana, bali mtumikieni Bwana kwa mioyo yenu yote.’” Kwa hivyo una kauli hizo zinazosema ilikuwa dhambi kwa Israeli kuomba mfalme; huo ni mtazamo hasi kuelekea ufalme.

b. Mtazamo Chanya wa Ufalme Lakini kwa upande mwingine katika vifungu hivyo hivyo, angalia sura ya 8:7, 9, na 22. Katika 8:7, Bwana alimwambia Samweli, “Sikiliza yote ambayo watu wanakuambia.” Na katika mstari wa 9, “Wasikilize.” Katika mstari wa 22, “Wasikilize na uwape mfalme.” Ilikuwa ndani ya makusudi ya Bwana kwamba Israeli wawe na mfalme. Angalia 1 Samweli 10:24-25 kwa chanzo cha tatu: “Samweli

akawaambia watu, ‘Je, mnamwona mtu ambaye Bwana amemchagua?’” Kura ikampata Sauli, kwani Bwana alikuwa amemchagua Sauli. “Hakuna kama yeye.” Na kisha katika mstari wa 25, “Samweli akawaeleza watu kanuni za ufalme.” Samweli alielezea kazi ya jukumu la mfalme wa Israeli. Ni jambo la kusikitisha kwamba hatuna nakala ya hati hiyo, lakini labda ilifanana na sheria ya mfalme katika Kumbukumbu la Torati 17. Katika chanzo cha 5, angalia 12:13: “Sasa huyu hapa mfalme mliyemchagua, yule mliyemwomba; tazama, Bwana amemweka mfalme juu yenu.” Hilo ni jambo chanya: “Bwana amemweka mfalme juu yenu.” Kwa hivyo mvutano katika 1 Samweli 8-12 si ule wa mgongano kati ya vyanzo ambavyo ni vya kuunga mkono au kupinga ufalme.

c. Ufalme na Upyaji wa Agano huko Gilgali   Ufalme wenyewe sio suala. Mvutano unajikita katika kama ufalme unathibitisha au unakataa uhusiano wa agano la Israeli na Yahweh au la. Israeli ilipotafuta usalama wa taifa kwa kutamani mfalme wa kibinadamu kama mataifa yanayozunguka na yanayozunguka—1 Samweli 8:5 na 20—kwa kweli ilimkataa Yahweh ambaye alikuwa mfalme wake—1 Samweli 8:7, 10:19-20 na 12:12. Kufutwa huku kwa agano kulikuwa dhambi ambayo Israeli ilihukumiwa. Hilo ndilo suala. Samweli alipowapa Israeli mfalme kwa amri ya Bwana, alifanya hivyo katika muktadha wa sherehe ya upya wa agano iliyofanyika Gilgali ambapo ufalme ulianzishwa. Ilitolewa katika mazingira ya kuthibitishwa tena kwa utii kwa Yahweh, na ndivyo unavyopata katika 1 Samweli 11:14, 12-25. Kwa kweli, kifungu hiki ndicho ufunguo wa utatuzi wa mvutano unaodaiwa kuwa wa kupinga utawala wa kifalme katika sura zilizopita, kwa sababu hapa mvutano huo unatatuliwa kwa kuanzisha ufalme unaoendana na agano badala ya kuukataa.

d. Mungu kama Mfalme wa Israeli   Sasa, kuelewa masimulizi haya kwa njia hii kunaangazia swali la kwa nini ufalme haukutokea Israeli hadi karne kadhaa baada ya Israeli kufika Kanaani. Mataifa yote yaliyozunguka yalikuwa na wafalme. Kwa nini Israeli haikuwa na mfalme? Baadhi wangependekeza kwamba ni matokeo ya hitaji la mabadiliko kutoka kwa mtindo wa maisha ya kuhamahama hadi maisha ya kukaa tu

baada ya Israeli kutoka jangwani. Wengine wangesema kwamba kabila zilipotoka kwenda kwenye milki zao za eneo, hakukuwa na umoja wowote wa kati kwa watu. Lakini sidhani kama aina hizo za maelezo ya kimazingira zinafikia suala halisi.

Ni suala kuu. Israeli ilikuwa imechaguliwa na Mungu kuwa watu wake; alikuwa mfalme wao. Aliishi katikati yao, na Sanduku lilikuwa kiti chake cha enzi. Ni Bwana aliyewaongoza Israeli vitani na kuwapa ushindi wao, kama unavyoona mara kwa mara wakati wa ushindi. Unaweza kuona mfano wa hivi karibuni katika 1 Samweli 7 kuhusu ushindi huo dhidi ya Wafilisti. Ni Bwana aliyeshi katika nchi kama mfalme. Lakini Israeli hawakuridhika na mpango huo. Waliutazama utawala wa kidemokrasia wa moja kwa moja kama dhima na udhaifu badala ya upendeleo na nguvu. Walipomwomba Samweli awape mfalme, ombi lao lilikuwa ni kumkataa Bwana, ambaye alikuwa mfalme wao. Hilo limerudiwa katika marejeleo hayo katika 1 Samweli 8:7, 10:19, na 12:12. Kwa hivyo Israeli walitaka mfalme wa kibinadamu badala ya Yahweh. Walitaka shujaa wa kitaifa, ishara ya nguvu na umoja wa kitaifa, mtu ambaye angewapa dhamana inayoonekana ya usalama na utulivu. Kwa hivyo ombi lao la mfalme lilionyesha shaka kuhusu utoshelevu wa nafasi ya Yahweh kama mfalme wao. Lilionyesha hofu ya maadui zao waliokuwa wakiwatishia—katika muktadha huu bado ni Wafilisti na Waamoni. Kisha tatu kulikuwa na jaribio la kupata umoja wa kitaifa na usalama na mataifa yaliyowazunguka. Kwa hivyo hiyo ndiyo historia na motisha ya ombi hilo. Nia hizo zilikuwa mbaya, na aina ya mfalme ambaye Israeli ilimtaka ilikuwa mbaya.

Hata hivyo, katika makusudi ya Mungu, wakati wa ufalme uliokuwa tayari umetarajiwa katika mafunuo yaliyopita ulikuwa umefika. Nilitaja hapo awali kwamba ukimrudia Ibrahimu, Mwanzo 49:10 inasema, “Wafalme watatoka katika Ibrahimu,” “fimbo ya enzi haitaondoka katika Yuda.” Kumbukumbu la Torati 17 inaelezea sheria ya ufalme. Kwa hivyo kuna matarajio haya yote kwamba ufalme ungetokea. Katika makusudi ya Bwana, wakati wa ufalme kuinuka ulikuwa hapa na sasa. Ingawa Israeli walitamani mfalme kwa sababu zisizofaa, baada ya kuwaonya kuhusu kosa lao, Mungu alimwambia Samweli awape mfalme.

Mtu anaweza kuweka maneno ya Yusufu juu ya hali hiyo. Baada ya Yusufu

kuuzwa na ndugu zake, anawaambia, “Mlinikusudia mabaya, lakini Mungu alikusudia mema ili kutimiza kinachofanyika sasa, kuokoa maisha ya watu wengi.” Nadhani unaweza kusema kwamba hilo lina uhusiano na nia ya ufalme. Iwe nia ilikuwa sahihi au la, Mungu aligeuza nia yao mbaya kuwa kitu kizuri kwa kuwapa mfalme.

e. Ufalme Chini ya Sheria/Agano Kwa hivyo ufalme ulianzishwa, lakini ulikuwa aina tofauti ya ufalme kuliko watu walivyooomba. Katika 1 Samweli 10:25, tukikumbuka Kumbukumbu la Torati 17:14-20, angalia kwamba mfalme amewekwa chini ya sheria ya Bwana. Mfalme wa Israeli hakuwa huru katika utawala wake. Ukiangalia mataifa yaliyozunguka, neno la mfalme lilikuwa sheria na mfalme alionekana kama Mungu au msemaji mwenye mamlaka ya kimungu. Katika Israeli kuna wazo tofauti la ufalme. Katika Israeli mfalme hakupaswa kuinuliwa juu ya ndugu zake; hakupaswa kuabudiwa; hakupaswa kuzidisha farasi au wake (Kumbukumbu la Torati 17). Lazima atawale kwa mujibu wa sheria ya Mungu. Kwa maneno mengine, mfalme si sheria kwake mwenyewe. Yeye yuko chini ya Sheria ya Musa kama mtu mwingine yeyote anayeishi Israeli. Kwa hivyo ufalme ulikuja kwa Israeli kwa amri ya Mungu ingawa kuanzishwa kwake kulisababishwa na hamu isiyo sahihi ya watu ya mfalme. Lakini aina ya ufalme ulioanzishwa na Samweli ulikusudiwa kuwa ufalme ndani ya agano, ambao ulikuwa bora kuliko ufalme uliokataa agano.

f. 1 Samweli 8 - Mfalme wa Onyo kama "Mchukuaji"

Sasa ninachotaka kufanya ni kuangalia 1 Samweli 8 na kisha 1 Samweli 11-14. Acha niendeleo kidogo na hili kabla ya mapumziko. Hebu tuangalie 1 Samweli 8. Hiyo ndiyo sura ambapo watu wanaomba mfalme. Wanafanya hivyo katika mstari wa 5. Wanamwambia Samweli, “Wewe u mzee, wana wako hawaendi katika njia zako, nasi tunataka mfalme atuongoze kama mataifa mengine yote yalivyo.” Hilo halimpendezi Samweli, mstari wa 6. Lakini Bwana anasema katika mstari wa 7-9 na 22, “Wape mfalme; sikiliza wanayosema, wape mfalme.”

Kwa hivyo nadhani nitaruka aya chache hapo kwenye kijikaratasi chako. Maagizo

ya Bwana kwa Samweli yanaonyesha kwamba wakati ulikuwa umefika wa kuanzishwa kwa ufalme katika Israeli kwa sababu anasema, “Wape mfalme.” Hata hivyo, anasema katika mistari ya 9-10, “Waonye kwa uzito na uwajulishe atakachofanya mfalme atakayewatawala.” Usemi huo katika tafsiri ya NIV, “Wajulishe atakachofanya mfalme atakayewatawala,” kihalisi ni, “Waambie atakachofanya mfalme.” “Aina ya mfalme,” au “atakachofanya mfalme atakayewatawala,” si kile ambacho mfalme wa Israeli anapaswa kufanya, bali kile ambacho mfalme kama mataifa yanayowazunguka angefanya. Na Israeli walikuwa wameomba mfalme kama mataifa mengine.

Unaposoma zaidi katika onyo hili katika mistari ya 11-17, unagundua kwamba mfalme kama mataifa yanayowazunguka kimsingi "angechukua." Tazama inavyosema katika mstari wa 11: "Hivi ndivyo mfalme atakayewatawala atakavyofanya: Atawachukua wana wenu, na kuwafanya watumike katika magari yake na watumishi wake." Mstari wa 12, "Atawachukua wengine wawe makamanda wa maelfu, na makamanda wa hamsini, walime shamba lake, na kuvuna mavuno yake." Mstari wa 13, "Atawachukua binti zenu kuwa wapishi." Mstari wa 14, "Atachukua yaliyo bora ya mashamba yenu." Mstari wa 15, "Atachukua sehemu ya kumi ya nafaka yenu—mavuno yenu." Mstari wa 16, "Atachukua yaliyo bora ya ng'ombe zenu na punda wenu kwa matumizi yake mwenyewe." Mstari wa 17, "Atachukua sehemu ya kumi ya mavuno yenu." Kwa hivyo serikali haijabadilika sana. Wanachukua, wanachukua, wanachukua—popote na popote wanapoweza. Hiyo ndiyo mfalme kama mataifa yanayowazunguka angefanya kwa kweli.

Sasa chini ya ukurasa wa 3 wa kijitabu chako kuna maelezo. Maelezo ya namna ya mfalme katika 8:9-17 yanapaswa kulinganishwa na namna ya ufalme. Katika 10:25, namna ya ufalme ni maelezo ya jinsi mfalme wa kweli wa agano anavyopaswa kuwa. Sauli alipochaguliwa kwa kura, Samweli alielezea namna ya ufalme, na bila shaka maelezo hayo hayakuwa kama vile chukua, chukua, chukua; yangekuwa kama Kumbukumbu la Torati 17 ambayo inaelezea kile mfalme anapaswa kufanya.

Lakini hiyo ndiyo onyo na katika 1 Samweli 8:11-17. Onyo hilo halikusikilizwa, kwa sababu tazama 8:19. Watu walikataa kusikiliza. “Ndipo tutakapokuwa kama mataifa

mengine yote, tukiwa na mfalme wa kutuongoza na kutoka mbele yetu na kupigana vita vyetu. ” Kwa hivyo ombi hilo linakuwa hitaji: “Lazima tuwe na mfalme juu yetu.” Nadhani suala hilo linaonekana katika 8:20: “Tunataka kuwa kama mataifa mengine yote.” Israeli imepoteza dhana ya utofauti wao kama watu wa Mungu, na utofauti huo ndio ulikuwa sababu halisi ya kuwepo kwake. Alipaswa kuwa tofauti na mataifa yaliyomzunguka, na Yahweh angekuwa mfalme wake.

Imenukuliwa na Katie Dumond
Uhariri mbaya na Ted Hildebrandt
Hariri ya mwisho na Elizabeth Fisher
Imesimuliwa tena na Ted Hildebrandt